

ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ ГРАДА БЕОГРАДА

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА: КНЕГИЊЕ ОЛГЕ 21

ПРИМЕРАК 1 ДИНАР

Немачке подморнице потопиле су из једног енглеског конвоја 76.248 тона

Берлин, 13 маја (ДНБ)

Наше подморнице, у току жилавог неколико дана узастопне понављаног напада на непријатељски конвој, снажно обезбеђен разарањима, потопиле су девет непријатељских трговачких бродова са укупно 56.248 тона. Ако се урачунају већ раније јављени успеси, наше подморнице досад су потопиле из састава поменутог конвоја тринаест непријатељских трговачких бродова са укупно 76.248 тона.

Војно ваздухопловство бомбардовало је ноћас са добрим успехом приморске градове у Јужној и Југоисточној Енглеској.

Наше бомбардери потопили су по дану пред шкотском источном обалом трговачки брод од 8.000 тона, а ноћас су пред Ландсеном потопили један мали ратни брод. Осим тога су, које бомбама, које ватреним оружјем тешко оштетили два велика трговачка брода и један извиђачки брод.

У Северној Африци борна кола Немачког афричког одреда разорила су својом ватром једну британску батерију пред Тобруком. Одбијени су локални напади британских борних кола. Код Солума владала је обострана жива делатност извиђачких одреда. Немачки бомбардери и јуришни штука бомбардери бомбардовали су, удружени са јединицама италијанског војног ваздухопловства, противничка профијантска слагалишта код Тобрука. У луци је запаљен један брод.

У заливу Суда и јужно од Крита, немачки бомбардери тешко су оштетили неколико трговачких бродова.

На острву Малти немачко војно ваздухопловство с добрим успехом нападо је аеродром Лука и луку Ла Валета.

Ноћас је противник са slabим ваздухопловним снагама зашао над Западно и над Југозападно Немачку бацајући бомбе. У неким градовима, између осталог у Манхајму и у Келну, настали су пожари у квартовима у којима има само зграда за становање и у индустријским постројењима. И материјална штета и губитци у мртвим и рањеним знатни су.

Ескадрила јуришних бомбардера под командом поручника г. Рингера истакла се приликом успешног напада који је у ноћи од 10 до 11 маја извршен на британски поморски одред пред Бенгазијем.

Британски носач авиона избачен из строја

Рим, 13 маја (ДНБ)

Данашњи „Пополо ди Рома“ објављује извештај из Алгесираса у коме се вели да је велики британски брод-матица (носач авиона), који је задобио тешке поготке у току борбе у западном делу Средоземног Мора о којој је пре неки дан јављено у извештају италијан-

ске врховне команде, углавном избачен из строја. Тешко оштећени колос мукот се вуче дуж француских територијалних вода, нагнуто у страну, настојећи да се дохвати Гибралтара. Ко год га гледа, каже се у извештају, има утисак да сваког часа треба да потоне. У извештају се даље вели да од осталих седам ратних бродова који су у поменутој борби задобили поготке од италијанских бомбардера и торпедних авиона, до овог часа још ниједан није стигао у Гибралтар. Према томе

треба претпоставити да су задобили изванредно тешке поготке.

Заузето острво Милос

Берлин, 13 маја (ДНБ)

Немачке трупе поседе су смелим потхватом острво Милос. Посада острва овим препадом била је потпуно изненађена. Заробљено је 118 Енглеза и 200 Крићана. Острво Милос налази се на југу Кикладског Острвља и удаљено је само 120 км. од северозападног угла Крита.

Генерал Веган о Енглезима

Париз, 13 маја (ДНБ)

Данашњи Матен“ објављује одломак из стенографских бележака састављених о конференцији генерала г. Вегана са француским официјерима у Дакару после енглеског препада од 29 октобра 1940 године. Према тим забелешкама, генерал г. Веган том приликом је између осталог дословно рекао и следеће:

„У Светском рату био сам ратни друг Енглеза. Нико не може да каже да имам какве предрасуде према њима. Али, треба оставити осећаје на страну и све гледати у светлу стварности. А стварност је да је већ сутрадан по Версају британско-француска Антанта била непоуздано

оруђе, пошто се Енглеска не придржава никаквих примљених обавеза“.

О бекству из Денкерка

Париз, 13 маја (ДНБ)

У својој изјави у Дакару, о којој је већ јављено, генерал г. Веган рекао је између осталог још и следеће:

„Фатални продор који је настао на нашем северном фронту 26 маја изазван је изненадним и неавизираним повлачењем Енглеза.“

У Денкерку, Енглези су се свим силама старали да спасавају пре свега властите војнике, не марећи за Французе. Од 335.000 људи, колико је том приликом укупно укучано, 235.000 били су Британци. То је био крај наше северне армије.“

Немачка штампа о нападима на Лондон

Берлин, 13 маја (ДНБ)

Синоћни вечерњи берлински листови истичу страховито дејство најновијих немачких ваздушних напада на Лондон, као и све веће енглеске саобраћајне невоље које се огледају у последњим признањима британског адмиралитета у губицима бродова.

„Берлинер Берзенцајтунг“ између осталог каже:

„По свему што је Лондон доживео у ноћи од суботе до недеље, Британци мора да су сад начисто с тиме да су својим зликовачким настрјајама на неборачко становништво немачке престонице и градова Северозападне и Западне Немачке погодили себе саме. Сви извештаји из неутралног извора слажу се у томе, — а то уосталом признаје и енглески радио,

— да је енглеска престоница задобила ударца који се не може упоредити са свим што је до сад било. За г. Черчила — разуме се — који за љубав настрјаја на немачке неборачке жртвује крв и имање властитог народа, свакако да је шетња по новим лондонским зграшћима и опет била „морално освежење“, као оно у Портсмуту. Од нас не може да се тражи да жалимо народ који силом изазива овакву одмазду нашег војног ваздухопловства, трећи на челу владе махнитог злочина и аплаундирајући његовим недељима против неборачког становништва у Немачкој. Черчил сеје, а цела Енглеска не жњети.“

„Дојче Алгемајне Цајтунг“ пише: „По признању самих енглеских стручњака, пустош причињена само за послед-

Вођа Рајха примио адмирала Дарлана

Берлин, 13 маја (ДНБ)

Вођа Рајха примио је у присуству министра иностраних послова Рајха потпретседника француског министарског савета, адмирала Дарлана.

Краљица и Царица Јелена за Црну Гору

Рим, 13 маја (ДНБ)

Краљица и Царица Јелена ставила је на расположење цивилном комесару за Црну Гору 250.000 лира намењених за добротворне сврхе.

Високо одликовање генерала г. Ромела

Рим, 13 маја (ДНБ)

Деветог маја, на дан војске и Имперје, како Стефани јавља, Њ. В. Краљ и Цар на предлог Дучеа одликовао је генерала Ромела за његове заслуге као врховног команданта немачког околног корпуса у Либији командантским крстом војничког ордена Савоје.

Ово одликовање предао је генералу г. Ромелу врховни командант италијанских војних снага у Либији, генерал г. Гари.

Обарање једног енглеског авиона у ваздушној борби.

них 10 дана по лукама Британског Острва била је довољна да, после питања тонаже, постави и питање лука као другог по већу животног питања Енглеске.“

У даљем току чланка се каже да влада Сједињених Америчких Држава још није дошла одлуку о питању транспорта на Атлантику, те да се због тога укључује британски адмиралитет. Прво је признао изузетно читаву половину стварних априлских губитака бродова (док је раније признавао једва око четвртину), па је затим издао и општи преглед губитака, да би био импресиониран Вашингтон. Ови подаци, каже лист, још далеко заостају иза стварних цифара које даје извештај наше врховне команде, а по којима до 1 маја треба рачунати већ са губитком више од 10 милиона тона. Ипак, британски адмиралитет сад одједном признаје бар толико да је Енглеска за последњих 12 месеци изгубила 1090 бродова са 4,7 милиона тона, а тиме од почетка рата укупно 6,1 милиона тона. И ове цифре представљају тонажу која значи троstrуко више него што тобож могу за годину дана да саграде британска бродоградилница, Америчка штампа већ сад не крије разочарење о томе што није дошло до очекиваног побољшања ситуације на Атлантику. Чланак завршава речима:

„Проблем се не може решити транспортима преко Атлантског Океана, ако ти транспортни, уколико уопште стигну, буду разорени већ у самим енглеским лукама.“

Успостава ваздушног саобраћаја Берлин - Београд - Атина

Берлин, 13 маја (ДНБ)

Немачка ваздушна Ханза саопштава да се данас, у уторак, успоставља редовни ваздушни саобраћај Берлин—Беч—Будимпешта—Београд—Софија—Солун—Атина. Као што предвиђа ред војње, авиони овим линијама саобраћају сваког радног дана.

Ко ће сносити последице?...

Заблуде о Југославији

Берлин, 13 маја (ДНБ)

У овдашњим политичким круговима сматрају одлуку владе СССР о укидању посланства Белгије, Норвешке и нарочито Југославије као логички закључак из догађаја последњег времена.

У вези са поништењем дипломатских својстава југословенског посланика у Москви данас су у Вилхелмштрасе изјавили да је у своје време о Југославији био у заблуди не само СССР, већ да је у погледу ње била у заблуди и Немачка, која је ту државу оценила као подесну за чланство тројног пакта. Најновији корак советске владе, напомињу са немачке стране, према томе изгледа да је такође израз уверења о томе да је раније погрешно оцењена ова вештачка државна творевина.

Бивши југословенски посланик напушта Букурешт

Букурешт, 13 маја (ДНБ)

Дипломатски претставник бивше југословенске владе затражио је за себе и чланове свога посланства пасоше.

Чланови досадашњег југословенског посланства ће за неколико дана отпутовати за Америку.

Критика је била такође монопол ускога круга људи, који су радили по диктату и интенцијама оних фактора, којима није ишло у рачун да наш народ буде правилно обавештен о ономе што се догађа у свету и куда иду нове генерације. Тако су спречавани да избију на површину нови људи напредних идеја и другачијег менталитета.

Сада се поуздано зна (и ако нешто доцкан) ко је крив за све зло које смо недавно доживели. Нека се не мисли да колективни грехови уништавају личне грехове. У такву заблуду ми нећемо упаст и против ње ћемо се борити.

Наш народ који је заведен, увучен у једну авантуру, беспримерну у историји, с правом очекује да види обележене праве кривце и виновнике своје несреће. Он хоће да их елиминира. Нека су они понекад и понешто добро урадили, ипак несрећа, која је задесила народ тако је велика да она сама собом захтева казну. Они морају да снесу последице у интересу опстанка нашег народа. Ако се сада у овом правцу ништа не предузме и не повуку конзеквенце за катастрофу, значило би, а то је логика збивања, самоубиство српског народа. То би значило одрећи се свих права на прогрес и сарадњу у изградњи Нове Европе. **А. М.**

Последње Вести

Авионска катастрофа Рудолфа Хеса

Берлин, 13 маја (ДНБ)

Вођство националсоцијалистичке странке издало је следеће саопштење:

„Наш друг Рудолф Хес, коме је Вођа Рајха с обзиром на његову болест која се већ годинама погоршавала био најстрожије забрањено да и даље лети авионом, некако је успео да у последње време, упркос тој забрани, опет дође до авиона.“

У суботу 10 маја, око 18 часова, друг Хес и опет је у Аугсбургу стартовао на лет, са кога се до данашњег дана није вратио. Писмо које је оставио, по несрећности своје садржине, најчешће одлаже знаке умног поремећаја, што допушта бојазан да је наш друг Хес постао жртвом неких болесних замисли.

Вођа Рајха смета је наредио да се у хитности ажуранти друга Хеса који су једини знали за тај лет, на супрот забрани Вође Рајха који им је била позната, нису спречили, односно нису места реферисали.“

Под таквим околностима, националсоцијалистички покрет најчешће треба да рачуна с тиме да је друг Хес у току свога лета негде пао или иначе пострадао несрећним случајем.“

Вођа Рајха издало је следеће наређење: „Досадашња канцеларија заменика Вође отсад ће носити назив „Партијска канцеларија“. Она је потпуно лично мени. Том канцеларијом управљаће, као и досада, главни начелник г. Мартин Борман.“

РАЗЈАШЊЕЊЕ СЛУЧАЈА РУДОЛФА ХЕСА

Берлин, 13 маја (ДНБ)

Националсоцијалистичка Партијска Канцеларија саопштава:

Уколико се то може назрети из досадашњег разгледања картија које је за собом оставио Рудолф Хес, изгледа да је он живео у уображењу да би он неким личним кораком код извесних Ангела, које је израјски познавао, ипак некако могао омогућити споразум између Немачке и Енглеске. Стварно, као што у међузаконично потврђује саопштење из Лондона, Хес је у Шкотској, недалеко од места у које је желео да оде, скочио из авиона и, како изгледа, тамо је нађен, повређен.

Рудолф Хес који је, — то је у круговима странке било добро познато, — последњих година патио од тешке болести, у последње време све више је прибегавао најразноврснијим средствима: обрабао се магнетизерима, астролозима и т. д. Ради се не томе да се, уколико је то могуће, утврди да ли и до тих лица има кривце за умно поремећаје које је Хес навело на учинени корак. Међутим, дало би се замислити да су Хеса с енглеске стране свесно увукли у клопку.

Међутим, очигледно је да све околности које прате његов поступак, потврђују чињеницу саопштеног већ у првом комуникацији да је Хес патио од болесних манија. Он је боље него ико познавао многобројне предлоге Вође Рајха за мир, предлоге који су били потпуно из најкритичнијих намера. Како изгледа, Хес се некако укључио у замисао да би он личном жртвом могао да спречи развој ствари који би по његовом савјету могао да доведе само до потпуног уништења Британске Им-

носили смо се њоме, јер смо били убеђени да је она успела да се модернизација и прилагоди машини. Како разочарење! Сви смо били сведоци недавног рата у коме су наши команданти показали беспримерну неспособност и збуњеност... Сад тек видимо, авај, на крају петог чина ове трагедије, да је требало Министарство војске и Генералштаб јавно критиковати и контролисати га и не допустити да се у редовима официра стварају завере.

На политичком пољу показали смо да не умете стварати догађаје, већ да су нас догађаји у једном хаосу, у коме је било све могуће и немогуће, вукли по сваком каљу и прањини... Није се смело писати о најбитнијим проблемима, јер су се они решавали иза закључаних врата и од оних људи, који се нису борбом и заслугама изградиле и који нису своју политичку каријеру почели одоздо, из народа. Народ управо није знао ко управља његовом судбином, и ко му командује у војсци јер није то смео да пита. Капитулација је дала дужан одговор, који је био у ствари општи одговор на питања која су се постављала већ две деценије.

И сада, уместо сваког објашњења, могли би постављати само поједина питања и указивати прстом на безбројна зла. Сва та питања, свако за себе, претставља оптуку за оне људе, који свесно припремише нашем народу Голготу.

Од хрватског питања многи политичари направили су за себе уносну индустрију. Вештини и дрски људи пронађоше безброј сијектура и добро увочише свој патриотизам који им је служио као добар параван за све махинације.

Универзитетска диплома постала је за многе људе тапија за високе положаје, а не знање и способност. Многи професори универзитета постојаше ловци хонорара и шпекуланти. Створили се политички картели, кружоци, и асталска друштва по кафанама у којима су се хватале везе и ловили високи положаји. Наше друштво је била обухватила неројска раскалашност и, како се радо говорило, почело је „отметно“ да пропада. Свака добра и здрава идеја била је исмејана, а носилац такве био је проглашен за опасног или безбедног занесеника.

До 27 марта о свему се смело писати, само не о стварности, о правом животу, о истинским невољама и потребама народним. Културне тековине, духовне и техничке великих западних народа биле су категорисане. Док су једне биле намећане нашем народу, друге су биле анатемисане и забрањиване. На тај начин ми смо били потпуно необавештени о стварним снагама великих европских народа и њиховој борби. Неки часописи, дневни листови и забавници, знали су паклену љубавношћу да затварају врата олим људима, који су имали храбрости да истину кажу макар и мало неспретно. Ти часописи и листови тражили су само написе од којих се имало највише користи, тражена је углавном лаж и у најбољем случају истина на парче, која је морала да се даје у пилулама и добро камуфлирана.

Да ли је потребно овде подробио писати о нашем Пен-клубу, управо о његовој управи, која је вршила негативан утицај на наше јавне раднике. Она их је, по једном добро смишљеном плану, употребљавала и злоупотређавала. Тај, тако звани „елитни клуб“, умео је да изда свој народ на тај начин што је суверено владао на књижевској пијаци и монополисао публицитет у корист једне културе, док је био веома шкрт према култури једног способног и храброг великог народа. О овој теми могле би се писати читаве књиге које, надамо се, доцније неће изостати. Оне ће представљати оптужбени материјал за људе који су мислили да су диктатори у нашој науци, уметности и журналистици.

Сада је већ извесно да наш народ, после државног слома, мора да прође кроз једно тешко и драматично чистишће да би се могао регенерисати. Учињене погрешке, које су биле резултат недовољних управљача, доведле су до државне капитулације. Сви ти догађаји изискују од нас да над самим собом извршимо неку врсту вишесекције. То скупо зло, које је недавно цветало у нашем друштву, и сви учињени преступи и грехови налажу нашем друштву да што пре оштрим хируршким ножем, без обзира на болове, дубоко засече гангреничну рану и отстрани оболели део.

Нашем човеку потребна је сада храброст до самопрегора да би до краја испио своју горку чашу. Он мора јавно да призна све оно што је у нашој средини негативно неконструктивно. Ако то не учини светачким одрицањем, не може наћи своје право место, нити ће постати чинилац у изградњи нове Европе. Очекујемо да се сваки појединац обрачуна најпре са самим собом, а после тога мора доћи до општег обрачунавања, то јест до најстроже селекције, како би се што успешније остварили циљеви које намећу садашњи догађаји и савремене идеје.

Једно право чистишће, дантесовско чистишће, мора се обавити што пре. Да би се то остварило, мора да пружи пример народна интелегенција. То је већ учинио онај део интелектуалаца, који је не штедећи себе ни друге, имао храбрости да увек служи истини. Познато је, да народ из чисто техничких разлога, не може да управља сам собом. У томе ће му помоћи она права његова интелегенција, која је избегла удес да буде детронизована застарелом и несавременом југословенском машином.

Истицајући проблеме који дубоко засецају у наш лични и национални живот, ми се ослобођавамо оних обзира под којима се раније скривало свако зло и сва она трулеж, која је смртно затрвала наше додато друштво. Ослобођени, дакле, конвенционалних фраза, страха од неспособних управљача, и оне, тако зване „турске цензуре“, ми ћемо у наставку овог написа, уколико нам ограниччен простор дозвољава, покушати да укажемо прстом на оне кобне појаве, које су биле узрок да се у нашем друштву зацари стаљек који је својим моралним недостатком, некарактерношћу, брзим бирократизирањем и свим осталим пороцима, за најкраће време за које историја зна, ставио на коцкарски сто судбину државе и народа, који су имали све услове за сјајни просперитет. Ми ћемо указати на оне догађаје, којима смо сви ми били сведоци и тако ће нам они бити најубеђљивији. Да би их доказали, није потребно да рижемо по библиотекама и оуд архива доказе: није потребно да човек буде особити мајстор на перу и ерудита, па да докаже кривиче оних, који су довели државу до слома. Дошло је време да можемо отворено говорити и писати о оним питањима о којима нам је било забрањено да пишемо пре 27 марта ове године. Чудан парадокс у нашем националном животу?...

Све што износимо чинимо из најчињенијих побуда са јединим циљем да послужимо својем народу, уколико је то могуће после неславне наше капитулације. Других разлога нема.

Сви се сећамо како су изгласавани буџети Министарства војске и морнарице у току две деценије. Свака критика, свака дискусија о употреби скоро трећине народне имовине за војску сматрала се издјетством. Било је ушло у обичај да се буџет Министарства војске прима акламијацијом. Речи: „генералштаб и војска“ биле су светиња. О тим установама није се смело дискутовати, јер се веровало и хтело и морало да верује, да је војска здрава, на висини и у духу славне традиције. Кад кажемо војска, мислимо на њен командни кадар. По-

првије. Према томе изгледа, а то јасно показују и његове забелешке, да Хес — чије су се надлежности, — као што је познато, кретале искључиво у кругу странке, није имао никакве јасне претставе о начину извођења, а још мање о последицама свога корака.

Националсоцијалистичка странка жали што је овај идеалиста постао жртвом омаке болесне заблуде. Тиме се ништа не мења у погледу наставаљања рата против Енглеске који је немачком народу наметнут. Као што је то изјавио Вођа Рајха у свом последњем говору, овај рат ће се водити све дотле док британски владодршци не буду оборени с власти, односно док не буду вољни да закључе мир.

Ирачки извештај

Бејрут, 13 маја (ДНБ)

Према једној вест из Багдадског радио, у саопштењу ирачке војне команде од 12 маја каже се: „На југу наше војне снаге нападе су непријатељске одреде. Наше ваздухопловство предузело је извиђачке летове над непријатељским положајем. Сви су се авиони вратили. Неколико енглеских авиона прелетело је јутрос у 5.30 часова наше положаје и бацило бомбе без штете. Један непријатељски авион такође је прелетео северну армију, бацајући бомбе не погодивши циљ.“

Аргентина и Сједињене Државе

Буенос Ајрес, 13 маја (ДНБ)

Лист „Нотисиас Графикас“ устаје против претње Вашингтона да ће предузети „доларску битку“ у Јужној Америци а нарочито у Аргентини и то против привредних предузећа Немачке и Италије. Овај лист наглашава да латинске републике имају такође да кажу своју реч на покушај Сједињених Америчких Држава да од Јужне Америке створе привредно војштито. Вероватно је да ће Сједињене Америке Државе захтевати да се Аргентина ангажује у једном директном рату против осовине. Велика је, међутим, заблуда веровати да ће велика република на Ла Плати прећутно посматрати да се на њеној територији и на њеном тау предузимају мере, које би дубоко задирале у интересе земље.

Питање граница Хрватске

Берлин, 13 маја (ДНБ)

У овдашњим политичким круговима очекују да ће за кратко време бити објављене границе нове хрватске државе.

На једно питање о томе, данас су у министарству спољних послова заступали гледиште да ће хрватски посланици у Берлину имати да се бави питањем повлачења граничне линије само уколико, у колико би се евентуално појавила питања у вези са малом немачко-хрватском граничном линијом.

WWW.UNILIB.RS
УНИВЕРЗИТЕТСКА
УНИВЕРЗИТЕТСКА
УНИВЕРЗИТЕТСКА

